

LABIRINTUS

Bent rekedtél. Nem lesz ajtó soha.
Ez az erőd a világegyetem,
nem szimmetrikus, nincs szabálya, sem
titkos középpontja, külső fala.
Hogy kemény utad véget ér, ne várd,
mivel konokul kettéágazik,
aztán konokul kettéágazik
megint. Vasból van sorsod és bírád.
Ne reméld, hogy a bika, aki ember,
s kitől e végtelen kőrengeteg
megtanulta, hogy mi a rettenet,
megrohamoz elsőprő lendülettel.
Nincs. Semmit ne várj. A fenevadat sem
ebben a feketedő szürkületben.

Imreh András fordításai

Edward Morgan Forster

A MÁSIK HAJÓ

Barabás András fordítása

1

- Kókuszfej, gyere, játsszunk katonásdit!
- Nem leheeet, nem érek rááá.
- De muszáj. Lion is szólt.
- Jaj, ne kérsd már magad – mondta Lionel, aki néhány háromszögletű papírcsákóval és egy vállszalaggal felszerelve szaladt elő. Régen történt, amikor a kislíuk még peckesen, minden lehetséges ruhadarabot magukra öltve masíroztak a halálba.
 - Nem leheeet, nem érek rááá – ismételte meg Kókuszfej.
 - Most mi olyan sürgős, apuskám?
 - Jaj, aaannnyi mindent kell rendbe tennem, apuskám.
 - Hagyjuk itt, és játsszunk nélküle – javasolta Olive. – Velünk jön Joan és Noel meg a Kicsi és Bodkin hadnagy. Kinek kell akkor Kókuszfej?
 - Jaj, fogd már be. *Nekem* kell. Muszáj. Egyedül Kókuszfej zuhan a földre, ha meghalt. Te meg a többiek még azután is harcoltok, és túl sokáig. A ma reggeli csata is kész röhej volt. Anya is mondta.

- Jó, akkor majd meghalok.
- Előtte mindig ezt mondd, de amikor megölnek, sose halsz meg. Noel se. Joan se. Kicsi semmit se csinál rendesen, igaz, még nőnie kell hozzá. Azt meg nem várhatjuk el, hogy Bodkin hadnagy elessen a csatában. Na, Kókuszfej, gyere már.
- Nem megyeek!
- Kókuszfej, Kókuszfej, Kókuszfej, Kókuszfej, Kókuszfej – hajtogatta Kicsi.
- A fiú boldogan sivalkodva hempergett a fedélzeten. Élvezte, ha ezek az ápolt, jól nevelt gyerekek kérelték.
- El kell mennem, megnézni a *mmmmmm*... – mondta.
- Micsodát?
- A *mmmmmm*... Ott élnek... jaj, rengetegen... ott, ahol a hajó olyan keskeny.
- Azt akarja mondani, hogy a hajó orrában – magyarázta Olive. – Lion, gyere már, Kókuszfej úgyis csak kéreti magát.
- De mi az a *mmmmmm*?
- *Mm* – Kókuszfej körözött a karjával, és krétával jeleket írt a deszkákra.
- És ezek micsodák?
- *Mm*.
- De hogy hívják őket?
- Sehogy.
- De mégis, mire valók??
- Hát csak mennek... így, aztán íígy, és... tovább... mindig...
- Repülő halak? Tündérek? Amőbázás?
- Mondom, hogy nincs nevük.
- Anya! – szolt Olive egy hölgyhöz, aki egy úr oldalán korzózott arrafelé. – Az nem úgy van, hogy mindennek van egy neve?
- Tudtommal igen.
- Ez kicsoda? – kérdezte a hölgy társaságában megjelent úr.
- Nem tudom. Mindig a gyerekeim nyakán lóg.
- Van benne egy kis bokszos beütés, ugye?
- Van, de mit számít az hazafelé. Ha Indiába mennénk, semmiképp se hagynám. – Továbbindultak, de Mrs. March még visszaszolt: – Kiabáljatok, fiúk, ahogy jólesik, de ne visítozzatok. Az ég szerelmére, ne visítsatok.
- Kell, hogy nevük is legyen – erősködött Lionel. Mert eszébe jutott: – Hát Ádám is nevet adott minden állatnak a Biblia elején.
- Nem is a Bibliában voltak, *mmmmmm*, hanem egész idő alatt itt voltak benn a hajónak abban a keskeny részében. Amikor az ember beugrik, akkor ők ki, hát hogy nevezhette volna el őket Ádám?
- Noé bárkáját ismernie kellett.
- Árkája, bárkája, Noé bárkája – skandalta a Kicsi, mire mindannyian ugrándoztak, és harsogott a nevetés. Majd anélkül, hogy megbeszélték volna, az első osztály fedélzetéről az alsó fedélzetre szivárogtak át, onnan le a lépcsőn az előfedélzeti orrkabinhoz – úgy sodródtak, ahogy a trópusi tengeren a hajót körülvevő hínár és sok medúza. A katonásdiról megfélemedtek, bár Lionel megjegyezte: „A csákót azért még a fejünkön tarthatjuk.” Játszottak egy foxival, akire egy matróz vigyázott – és személyesen a matróztól érdeklődtek meg, boldog-e a vándorélet. Aztán megint előreszaladtak, bemásztak a hajóorrba, ahol az állítólagos *mmmmmm* volt megtalálható.
- Csodálatos birodalom tárult föl előttük, messze a legizgalmasabb az egész hajón. A March gyerekek még nem jártak itt felfedezőúton, Kókuszfejnek viszont alig voltak

családi kötelékei, úgyhogy már jól ismerte a helyet. Az a harang, ami ott lóg legfölül, no, hát az a hajó harangja, és ha azt megkondítja valaki, a hajó menten megáll. Azokra a nagy kötelekre csomókat kötöttek – azt mutatják, hogy óránként tizenkét csomóval megyünk. Itt még friss a mázolás, de csak idáig. Az egyik lyukból épp egy indiai matróz mászott elő. De a *mmmmmm* nem is jött szóba, amíg rá nem kérdeztek. Akkor Kókuszfej kissé fölényeskedve elmagyarázta, hogy mikor az ember beugrik, akkor a *mmmmmm* ki, tehát ne is reménykedjen senki, hogy megpillanthatja.

Csalás! Árulás! A gyerekek gondolatai azonban annyira szanaszét jártak, hogy eszükbe se jutott panaszkodni. Olive, akiben már éledeztek az úrinő ösztönei, talán mondott volna egy-két keresetlen szót, de amikor látta, hogy fivérei jókedvűek, ő is megfeledkezett a dologról, és a fölkéredzkedő Kicsit ráültette egy kötélbakra. Mindannyian sivalkodtak. A jelenet közepén befutott az indiai matróz, és leterítette a szőnyegét a három óraker esedékes imához. Úgy imádkozott, mintha még mindig Indiában volna, arccal nyugatnak, nem tudta ugyanis, hogy a hajó már megkerülte az Arab-félszigetet, s így a szent helyek mind a háta mögött vannak. A gyerekek tovább sivalkodtak.

Mrs. March és kísérelője az első osztály fedélzetén maradt, és megszemlélte, hogyan éri el a hajó Suezet. A két földrész fenséges hegyekben és síkságokban forrt össze. A találkozási pontban, méltó helyen, a város fáit és füstjét lehetett látni. Személyes gondjain túl Mrs. March a fáraó miatt is aggódott.

– Hol is van pontosan az a hely, ahol a fáraó vízbe fűlt? – tudakolta Armstrong kapitánytól. – Meg kell majd mutatnom a fiaimnak.

Armstrong kapitány nem tudta, de fölajánlotta, hogy megkérdezi Mr. Hotblacket, a morva misszionáriust. Mr. Hotblack tudta a választ, pontosabban: túl sokat tudott. Idáig hagyta, hogy a hajón tartózkodó katonai elemek semmibe vegyék, de most átvette az irányítást, és határozott, kissé túlbuzgó módon bábáskodott Mrs. March kicsinyei fölött, amikor áthaladtak a kérdéses ponton. Olyan hangon beszélt a kereszténység eredetéről, hogy Mrs. March óhatatlanul lenézte miatta – azt állította, hogy a Szezi-csatorna egyetlen, monumentális bibliai képkiallítás, hogy még ma is láthatók a szamarak, és viszik a Szent Családokat Egyiptomba, hogy mezítelen arabok gázolnak a folyóba halat fogni; „Péter és András a Galileai-tenger partján, így igaz ma is.” Mrs. March apja lelkész volt, a férje meg katona, így aztán sehogy sem volt képes elfogadni, hogy a kereszténységnek valaha is köze volt a Kelethez. Ugyan mi jó érkezhet a levantei partok felől? S vajon elképzelhető-e, hogy az apostolokban is volt valaha egy kis bokszos beütés? Ennek ellenére köszönetet mondott Mr. Hotblacknek (hiszen szívességet kért tőle, s emiatt a lekötelezettjének érezte magát), és beletörődött, hogy reggelente üdvözlje, egészen Southamptonig, ahol útjaik majd elválnak.

Később, az egyre közeledő partot szemlélve Mrs. March észrevette, hogy a gyermekei fedetlen fővel játszanak a hajó orrában. Abban a régmúlt időben a napnak borzasztó ereje volt, és ellenségesen viselkedett az uralkodó fajjal szemben. A tisztok pillanatok alatt imbolyogva jártak miatta, a közkatonák nyomban összeestek. Amikor a katonák sátorban tartózkodtak, akkor is magukon tartották a sisakjukat, hátha tízórai közben áthatol a napsugár a sátorlapon. Mrs. March odakiáltott kárhozatra ítélt ivadékaiknak, közben hevesen gesztikulált, Armstrong kapitány és Mr. Hotblack is kiabált, de a szél az ellenkező irányba vitte a hangot. Visszautasítva az urak társaságát, Mrs. March maga sietett a hajó orrába – a gyerekek úgyis túl izgatottak voltak, és alaposan összemázolták magukat.

– Lionel! Olive! Olive!! Mi az ördögöt csináltok?

- *Mmmmmm*, mama, új játék!
- Tessék visszamenni a ponyva alá, és rendesen játszani. Egy-kettő. Itt túl meleg van, mindjárt megszúr a nap. No, gyere, Kicsim.
- *Mmmmmm*.
- Ugye nem akarod, hogy ölben vigyek egy ilyen nagy fiút?
Kicsi rávetette magát a kötélbakra, és sírva fakadt.
- Mindig ez a vége – mondta Mrs. March, míg lefejtette a bakról a gyereket. – Bután viselkedtek, önzők vagytok, nem csoda, hogy azután a Kicsi sír. Nem, Olive, köszönöm, de ne segíts. Anya inkább maga csinál mindent.
- Ne haragudj – mondta Lionel kelletlenül. A Kicsi sivalkodása betöltötte a levegőt. A megátalkodott rosszcsont még most is egy képzeletbeli kötélbakba csimpaszkodott. Amikor az anyja szállítható formára csomagolta össze, újabb kellemetlenség történt. Egy matróz – ezúttal angol – ugrott elő a fedélzeti nyílásból, kezében egy darab kréta, amellyel kört rajzolt Mrs. March köré. Kókuszfej felülvoltott:
- A matróz elcsípte magát!
- Veszélyes területre lépett, hölgyem – mondta tisztelettudóan a matróz. – Ez itt a férfiszakas. Természetesen a nagylelkűségére bízunk a dolgot.
- Mrs. March, akit kimerített az utazás és a gyerekzsivaj, és aggasztott mindaz, amit hátrahagyott Indiában, s ami várni fogja angol földön, kis időre révületbe esett. Bambán meredt a körülötte állókra, képtelen volt egy lépést is tenni. Kókuszfej körbetáncolta, és halandzsázott.
- Férfiszakas; szeretnénk megőrizni a régi hagyományt.
- Nem értem.
- A kedves utasok gyakran döntenek úgy, hogy támogatják a legénységet – mondta a matróz, és kényelmetlenül érezte magát, mert bár nem vetette meg a pénzt, alapvetően független lélek volt. – Természetesen nem szeretnénk senkire semmiféle nyomást gyakorolni, hölgyem. A kedves utasok szabad akaratukból cselekszenek.
- Hogyne. Tartom magam a szokáshoz... hallgass már, Kicsi.
- Köszönöm szépen, hölgyem. Bármennyit adjon is, elosztjuk a legénység között. *Azok* persze nem kapnak belőle – bökött az indiai matróz felé.
- A pénzt majd átküldöm, nincs nálam az erszényem.
- A matróz cinikusan simította végig a homlokába lógó tincset. Nem hitt Mrs. Marchnak. Az asszony kilépett a körből, mire Kókuszfej a kör közepére penderült, és vigyorogva leguggolt.
- Rossz kisfiú vagy, majd megmondalak a szobalánynak – korholta Mrs. March Kókuszfejet szokatlan hévvel. – Soha nem vagy hajlandó rendesen játszani, és csak zavarod a többieket. Rossz, naplopó, mihaszna, lányos kisfiú.

2

A Normannia fedélzetén
Vörös-tenger
191... október

Hahó, Mater Familias!

Valószínűleg nagyon várod már, hogy írjak neked pár sort – hát tessék. A Tilburyből küldött sürgönyömet persze már meg kellett kapnod, s így tudomásod van az örömteli hírről, hogy az utolsó pillanatban mégis fölengedtek erre a hajóra, pedig tényleg lehetetlennek tűnt, hogy si-

kerül. Arbutnoték is szerencsésen szálltak, továbbá Lady Manning is (aki azt állítja, ismeri Olive-ot), nem beszélve néhány roppant víg kedélyű tisztecskéről – szegény ördögök, mit sem tudnak arról, mi vár rájuk a trópusokon. Minden este két bridzsparti ül össze, bár amúgy is folyton együtt lógunk, úgy is hívnak bennünket, hogy az Előkelő Nyolcak, amit, azt hiszem, bókna kell vennünk. Eléggé különös módon sikerült följutnom a hajóra. Utolsó próbálkozásom után teljesen elkeseredve távoztam az irodából, amikor összefutottam egy illetővel, akire talán emlékszel, talán már nem – még gyerek volt azon a másik hajón, amikor végleg leléptünk Indiából több mint tíz évvel ezelőtt, tudod, azon a valószínűtlen utazáson. Kókuszfejnek hívták, mert olyan fura formájú a feje. Mára nem kevésbé bizarr fiatalember lett belőle, aki hogy, hogy nem, befolyást szerzett magának hajóskörökben – sose fogom megérteni, hogyan képesek az emberek alakítani a sorsukat. Annak rendje-módja szerint megismert (a digóféléknek néha kiváló a memóriájuk), s mihelyt elmeséltem nyomorult helyzetemet, azonnal szerzett nekem egy (egyágyas) kabint, úgyhogy minden rendben van. Ő is a hajón tartózkodik, de útjaink ritkán keresztezik egymást. Meglehetősen erős benne a bokszos beütés, ennél fogva a hasonszórú füstös népséggel él társadalmi életet, szemmel láthatóan mindkét fél őszinte megelégedésére.

A hőség rettenetes, és attól tartok, emiatt ez a levél is unalmas kissé. A bridzselést már említettem, folynak ezenkívül a fedélzeten a szokásos játékok, fogadások a hajó sebességéről stb., de azt hiszem, mindenki megkönnyebbül majd, mikor elérjük Bombayt, és a dolgunkhoz látunk. Arbutnot ezredes és neje igen barátságosak, s köztünk szólva nem hiszem, hogy ártana a jövőmnek az alaposabb ismeretség. No, ideje befejeznem irományomat, majd újból jelentkezem, ha visszaérkeztem az ezredemhez, és beszéltem Isabellel. Melegen üdvözlök mindenkit, értelemszerűen téged is.

Szerető elsőszülötted

Lionel March

Ui. Jut eszembe, Lady Manning üdvözetét küldi Olive-nak.

March százados postázta episztoláját, majd visszatért az Előkelő Nyolcak körébe. Bár a napot addig is velük töltötte, ismét örömmel fogadták, mert tökéletesen beleillett a társaságba. Olyan volt, amilyennek a ranglétrán emelkedő fiatal tisztnek lennie kell – tipp-topp, sportos, jóképű, mégsem feltűnő. Csodálatos szerencséje volt a katonai pályán, de senki sem irigyelte tőle: belekeveredett egy kisebb sivatagi háborúba – ez a fajta már kiveszőben volt –, s ott határozottan és elszántan cselekedett, meg is sebesült, a neve belekerült a jelentésekbe, és igen hamar megkapta a századosi kinevezést. A sikertől nem puhult el, küllemére sem volt hiú, pedig bizonyára tudatában volt, hogy a sűrű, szőke haj, a kék szem és a rózsás arc meg a hófehér fog, főleg, ha ilyen széles váll támasztja alá, elsőprő hatást tesz a szebbik nemre. A keze ügyetlenebb volt többi testrészénél, ám becsületes, kemény munkáról árulkodott, s a kézfej göndör szőrzete férfiasságát hangsúlyozta. Hangja nyugodt, viselkedése magabiztos, kedélye kiegyensúlyozott volt. Tisztársaihoz hasonlóan szűk, talán egy számmal kisebb egyenruhában járt, ami hangsúlyozta az alakját – a hölgyek ugyanezt a hatást második legszebb ruhájukkal óhajtották elérni, a legszebbiket ugyanis Indiára tartogatták.

A bridzsparti zökkenőmentesen folytatódott, amint azt a levélből Lionel édesanyja is tudhatta. Arról nem szólt az üzenet, hogy a játékosok két oldalán ibolyából feketébe játszva suhant el a tenger, de ez nem is érdekelte volna. A fiú néha a tengerre pillantott, s közben a homlokát ráncolta. Mert hiába számos kiváló tulajdonsága, a kártyához nem értett, ráadásul a balszerencse is üldözte. Mihelyt a *Normannia* kiért a Földközi-tengerre, veszíteni kezdett, és hiába ígérgették neki tréfásan, hogy „Port-Szaíd után úgyis mindig fordul a kocka”, semmiféle változás nem következett be. Itt, a Vörös-tengeren annyit veszített, amennyi csak az Előkelő Nyolcak szerény tétjei mellett

lehetséges. Mindenesetre többet, mint amennyit megengedhetett magának – vagyona nem volt, sőt takarékoskodnia kellett volna az elkövetkező évekre –, azonkívül igen megalázó volt, hogy csalódást okozott partnerének, aki nem volt más, mint Lady Manning személyesen. Lionel örült, amikor a játék befejeződött, és körbehordozták a szokásos italokat. Kortyolgattak, miközben az arab part világítótornyai hunyorogtak rájuk, és elúsztak észak felé. „Bedfordshire!” – sóhajtotta sokatmondóan Mrs. Arbuthnot. Aztán föloszlott a társaság abban a biztos tudatban, hogy a következő nap tökéletesen olyan lesz, mint az, amelyik éppen elmúlik.

Ebben tévedtek.

March százados megvárta, míg minden elcsöndesül, közben továbbra is homlokát ráncolva nézte a tengert. Volt benne valami éber és ragadozószerű, valami zavarbaejtő és zavart, amikor visszatért kabinjába.

– Szabaaad – mondta egy éneklő hang.

A kabin ugyanis nem egyszemélyes volt – ellentétben az édesanyjának írt levél közlésével. Emeletes ágy állt benne, s az alsón Kókuszfej foglalt helyet. Meztelenül. Élénk-tarka sálat terített magára, ami kiemelte bőre szürkésfekete színét. A fiú valami aromás illatot árasztott, nem épp kellemetlen. Tíz év alatt jóképű kamasszá serdült, de a fura fejformája megmaradt. A pénzügyeit könyvelte, most azonban félretette a papírokat, és csodálattal bámulta a brit katonatisztet.

– Öregem, már azt hittem, sose jössz – mondta, és könnybe lábadt a szeme.

– Á, csak az a rémes Arbuthnot házaspár meg a nyavalyás bridzsmániájuk – felelt Lionel, és becsukta a kabin ajtaját.

– Már azt hittem, meghaltál.

– Egyelőre nem.

– És úgy éreztem, jobb, ha én is meghalok.

– Eljön annak is az ideje.

Lionel leült az ágy szélére, vagy inkább szándékosan leroskadt rá. Már látni lehetett a hajsza végét. Nem tartott soká. Mindig is tetszett neki ez a fiú, már azon a másik hajón is, és most jobban tetszett, mint valaha. Ráadásul pezsgő, jegesvödörben! Elsőrangú ez a srác. A fedélzeten nem elegyedhetek a bokszos beütés miatt, de idelent egész másról volt szó, illetve mindjárt lesz. Lehalkította a hangját:

– A helyzet az, hogy ilyet semmiképp nem volna szabad csinálnunk, és ezt az istennek se akarod felfogni. Ha elkapnak, megfizetünk érte, hogy attól kódulunk, te is, én is. Úgyhogy az ég szerelmére, ne csapj zajt.

– Lionel, Leóm, éjszakai oroszlánom, szeress.

– Jó. Maradj ott.

Aztán szembesült a csodával, amely egész este nyugtalanította, és elvonta a figyelmét a kártyaasztalnál. Izzadságszag érződött, amikor levetkőzött, és egy izomköteg ágaskodott föl az aranyló háttérből. Amikor Lionel készen állt, lerázta magáról Kókuszfejet, aki majomként csimpaszkodott rá; oda helyezte, ahová kellett; megragadta, de gyöngéden, mert félt a saját erejétől, és emiatt mindig gyöngéd volt; átkarolta, és megtették, amire mindketten vágytak.

– Csodálatos, csodáaás...

Egymásba fonódva heverték, az északi harcos meg a hajszálvékony, hajlékony fiú, aki egyik fajhoz sem tartozott, és mindig megkapta, amit akart. Egész életében olyan játékot szeretett volna, amelyik nem törik el, s most azt tervezte, hogyan fog örökké Lionellel játszani. Első találkozásuk óta sóvárgott utána, ha mást nem lehetett, hát ál-

mában ölelgette, aztán újból összetalálkozott vele, ahogyan az előjelek ígérték, megjelölte magának, nem kímélte a pénzt, hogy becserkésze és elcsípje, s most itt fekszik a csapdában, mit sem sejtve.

Ott feküdtek mindketten csapdában, mit sem sejtve, miközben a hajó föltartóztathatatlanul haladt velük Bombay felé.

3

Nem volt mindig ennyire csodálatos, csodáás. Viszonyuk inkább groteszkül indult, s majdnem katasztrófába torkollott. Tilburyben Lionel egyszerű katonáemberként szállt hajóra, és halvány sejtelve sem volt a végzetéről. Úgy gondolta, derék dolog, hogy egy fiatal fiú, akit csak kisgyerekként ismert, szerzett neki egy kabint, arra azonban már nem számított, hogy a fedélzeten is a fickóba botlik, arra pedig végképp nem, hogy meg is kell osztania vele azt a kabint. Micsoda botrány! A brit tiszt soha nem laknak együtt digókkal, soha – ezt az istenverte hülye helyzetet nem is lehetett szavakkal kifejezni. De Lionelnek nemigen volt módja tiltakozni, és szíve szerint nem is akart, mert bőrszínre vonatkozó előítéletei törzsi jellegűek voltak és nem személyesek, s csak külső megfigyelő jelenlétében léptek működésbe. Az első közös félóra kellemesen telt, kicsomagoltak, elrakták a holmijukat még a hajó indulása előtt, Lionel barátságosnak és eredeti pofának találta gyerekkori ismerősét, földidéztek közös emlékeiket, sőt Lionel újra úgy kezdett neki parancsolgatni, és úgy ugratta, ahogy a régi, szép időkben, Kókuszfej pedig elégedetten nevetgélt. Aztán Lionel fölszökkent a felső ágyra, s a lábát lóbálva üldögélt a szélén. Egy kéz ért a lábához, de Lionel nem gondolt semmi rosszra, amíg a kéz nem közelített a két láb találkozásához. Ekkor gyors egymásutánban tanácstalanság, rémület, majd undor fogta el, leugrott a földre, mondott egy cifrát, kaszárnnyába illőt, és dült tekintettel viharzott el, egyenest a biztonsági tiszthez, hogy jelentse a szemérem elleni kihágást. Ugyanazzal a határozottsággal és elszántsággal cselekedett, amellyel a sivatagi háborúban kitüntette magát, más szóval azt se tudta, mit csinál, csak ment előre ész nélkül.

A biztonsági tiszt nem volt sehol, a várakozás alatt pedig alábbhagyott Lionel fölháborodása. Eszébe jutott, hogy ha hivatalosan panaszt tesz, akkor bizonyítania is kell az állítását, ami sehogy sem sikerülhet, és talán kérdésekre is kell válaszolnia, ami soha életében nem volt az erőssége. Úgyhogy inkább az élelmezési tisztet kereste föl, és – anélkül, hogy bármivel indokolta volna – követelte, hogy másik szállást adjon neki. A tiszt értetlenül bámult: a hajó dugig van utasokkal, amint azt March százados minden bizonnyal tudja is.

– Micsoda hangot használ velem?! – dühöngött Lionel, azzal átverekedte magát a hajópárkányhoz, hogy nézze, amint az angol part a homályba vész a láthatáron. Nyakig ült a pácban – az ilyesmiért az angol közkatonák a legsúlyosabb büntetést kapták, ő meg két héten át ezzel az alakkal lesz összezárva. Most mi a fenéhez kezdjen? Vádolja be a fiút, vagy löje főbe magát, vagy mi?

Ebben a reményvesztett állapotban talált rá az Arbutnot házaspár. Az alkalmi ismerősök jelenléte megnyugtatta Lionelt, és nemsokára katonásan hahotázott, mint ha mi sem történt volna. Arbutnoték örültek, hogy találkoztak, ugyanis finom, úri társaságot akartak összehozni az útra, távol tartva a kívülállókat. Csak Lionel hiányzott az Előkelő Nyolcak megalakulásához, akiket hamarosan irigykedve néztek a kevésbé szerencsés utazók. Kölcsönös bemutatkozások, italok, tréfák és a megfelelő szál-

lášhoz jutás nehézségei. Ezen a ponton (mivel egy hajón úgyis minden kitudódik, és jobb, ha nem mások fedezik fel a valós helyzetet) Lionel nagy ravaszul, harsány hangon beszámolt róla, hogy a hajóra még csak-csak sikerült bebocsátást nyernie, de ennek bizony az lett az ára, hogy egy bokszossal kell megosztania a kabint. Mindenki részvétét nyilvánította, Arbuthnot ezredes pedig a legvidámabb hangulatban jegyezte meg:

– Remélem, nem hagy maga után foltot a lepedőn!

Mire Mrs. Arbuthnot még szellemesebben kontrázott:

– Hát persze hogy nem, drágám, összekevered a kávéval!

Mindenki gurult a nevetéstől, a derék ezredesné pedig sütkérezett a sikerben. Lionel nem is értette, miért támadt hirtelen kedve a tengerbe vetni magát. Annyira igazságtalan volt az egész: végül is őt bántották meg, mégis büntudatot érzett, és mármár gazembernek tartotta magát. Jaj, ha már Angliában rájött volna a fickó hajlamára, akkor még csipesszel sem ért volna hozzá soha. De honnan tudta volna? Ránézésre senki se mondaná meg. Vagy mégis? Tízévi feledés után valami homályosan motoszkálni kezdett benne, anyját látta azon a gyerekkori hajón... Az biztos, hogy mindig kifogásolt valamit, a szegény jó Mater Familias. De nem – Lionel akkor még semmi képp sem jöhetett rá.

Az Előkelő Nyolcak haladéktalanul asztalt foglaltak az ebédhez és az összes többi étkezéshez, ami által Kókuszfejnek és társaságának csak a második turnus jutott. Az mindenesetre nyilvánvalóvá lett, hogy neki is megvan a saját társasága: az a színes bőrű csürhe, melynek tagjai különböző zugokban verődnek össze, ott sutyorognak, vihorásznak, s lehet, hogy még némi befolyásuk is van, de hát kit érdekel?! Lionel megvetéssel tekintett a bandára, kimondhatatlan bűnben vétkes lakótársában pedig az alamusziség jeleit kereste, de ő úgy ugrabugrált és fecserészett a fedélzeten, mintha mi sem történt volna. Lionel egyelőre biztonságban volt Lady Manning árnyékában. A hölgyet avval a tréfával szórakoztatta, hogy milyen nevet ad majd a szakács a következő napokban a mindig egyforma currys fogásnak. Megint belényilallt valami, és azt gondolta: „De mihez kezdek, mit fogok *csinálni*, ha beesteledik? Eljön a perc, mikor színt kell vallani.” Ebéd után elromlott az idő. Anglia haragos tengerrel, viharos széllel búcsúzott gyermekeitől, a magasban láthatatlan fedők és lábasok éktelen csörmpölése hallatszott. Lady Manning tanácsosnak látta átköltözni egy nyugágyba. Lionel a nyugágyig gardírozta a Ladyt, majd összeomlott, és olyan gyorsan tűnt el a kabinjában, amilyen gyorsan órákkal azelőtt kirohant belőle.

Mintha csupa bokszos gyűlt volna össze odabent, és talpra ugrott mind, miközben Lionel öklendezett. Segítettek neki fölkapaszkodni az ágyra, és meglazították a gallérját, majd elszóltotta őket az ebédre hívó gongszó. Egyszer csak Kókuszfej és idősebb párszi titkára kukkantott be, kérdezősködtek, roppant udvariasan és segítőkészen viselkedtek, Lionel csak hálás lehetett nekik. A színvallást el kellett halasztani. Lionel később jobban lett, és már nem hiányzott annyira a színvallás. Éjszaka pedig csak nem jött a rettegett veszedelem, sőt nem jött semmi. Mintha mi sem történt volna – mintha, de azért mégsem egészen úgy. Kókuszfej ifiúr tanult az előzményekből, s immár nem vegzálta útítársát, ugyanakkor ügyesen Lionel értésére adta, hogy az eset nem is volt olyan fontos. Úgy viselkedett, mint a kérvényező, aki nem kapott hitelt, és most jelzi, hogy rendben, többé nem fog kérincselni. Látszott: egyáltalán nem izgatja a visszautasítás – ez sehogy se fért Lionel fejébe, aki bűnbánatra vagy rémületre számított. Lehet, hogy bolhából csinált elefántot?

Ilyen eseménytelen hangulatban szelték át a Vizcayai-öblöt. Egyértelmű volt, hogy

nem fognak még egyszer a kegyeiért esedezni, és Lionel nem tudta megállni, hogy el ne képzelve, mi történt volna, ha mégis hajlandóságot mutat. A rend helyreállt, az illemszabályokat monoton következetességgel tartották be. Ha Lionel és Kókuszfej néha összeakadt a kabinban, és meg kellett állapodniuk, hogy (mondjuk) ki mosakodjon elsőnek, kölcsönös tapintattal oldották meg a kérdést.

Aztán a hajó elérte a Földközi-tengert.

A balsamos levegőtől gyöngült az ellenállás, fokozódott a kíváncsiság. Csodálatos volt a délután – először derült ki az idő az indulás óta. Kókuszfej a kerek hajóablakban lógott, hogy megnézzé a napsütötte gibraltári sziklaszirtet. Lionel Kókuszfejre támaszkodott, hogy ő is lásson valamit, és nem tért ki egy csekély, egészen kicsiny közeledés elől. A hajó nem hasadt ketté, az ég sem szakadt le. Az érintéstől valami elkezdett kavargogni a fejében és egész testében – az ebéd utáni bridzspartin képtelen volt figyelni, egyszerre izgatottságot, riadalmat és nagy erőt érzett magában, és folyton a csillagokat nézegette. Kókuszfej, aki néha furcsa dolgokat mondott, kijelentette, hogy a csillagok jó helyre tartanak, és ott is lehet marasztalni őket.

Aznap éjjel pezsgő érkezett a kabinba, és Lionel elcsábították. A pezsgőnek sosem tudott ellenállni. Az isten verje meg! Hogy a fenébe történhetett meg? Soha többé! Aztán több is történt a szicíliai partoknál, annál is több Port-Szaíd mellett, és itt, a Vörös-tengeren úgy osztották meg az ágyukat, mintha mi sem volna természetesebb.

4

És ezen az éjszakán tovább feküdtek mozdulatlanul, mint máskor. Mintha a test bűnbeesése elvarázsolta volna őket. Még soha nem voltak ennyire megelégedve egymással, és csak egyikük fogta föl, hogy semmi sem tart örökké, hogy a jövőben lehetnek boldogabbak vagy kevésbé boldogok, de sohasem lesznek pontosan ilyen boldogok. Kókuszfej próbált meg se moccanni, levegőt se venni, nem is létezni, de az élet erősebbnek bizonyult, és fölsóhajtott.

– Jó volt? – suttogta Lionel.

– Igen.

– Fáj?

– Igen.

– Bocs.

– Miért?

– Kaphatok valamit inni?

– Az égvilágon minden a tiéd.

– Maradj nyugton, hozok neked is, nem mintha megérdemelnéd. Akkora zajt csaptál!

– Már megint?

– Az nem kifejezés. Mindegy, attól még ihatsz egy jót.

Lionel, félig, mint Ganümedész, félig, mint barbár vizigót kirángatta az üveget a jegesvödörből. Pukkant a dugó, és nekivágódott a közfalnak. Nők tiltakozása hallatszott, amin mind a ketten nevettek.

– Tessék, gyerünk már, mire vársz? Igyál!

Odanyújtotta a pezsgőspoharat, visszakapta, kiitta a maradékot, újra töltött. A szemé csillogott, s ha valami mélyebb dolgot járt volna is az esze, most elfelejtette.

– Csapjunk egy görbe estét! – indítványozta, mert a konvenciók rabja volt, aki, ha olykor áttört egy korlátot, rögtön ízzé-porrá törte. Egy-két órán át nem létezett semmi, amit ne mondott volna ki, ne tett volna meg.

Közben a másik, a mélyebb gondolkodó csak figyelt. Számára az eksztázis pillanata néha az előrelátás pillanata is volt, s az összeborulásuk miatti örömkialtása félelemmé változott. A félelem elillant, még mielőtt rájött volna, mit is jelent, vagy milyen figyelmeztetést hordoz – talán semmilyen. Mindenesetre bölcsőbb volt szemlélődni. Csakúgy, mint az üzleti életben, a szerelemben is ajánlatos az elővigyázatosság, óvintézkedéseket kell tenni.

– No, öregem, most talán rágyújthatnánk – mondta.

Ez bevált szertartásuk volt, s a kimondott szónál nyomatékosabban erősítette meg, hogy a maguk módján összetartoznak. Lionel egyetértett. Rágyújtott, bedugta a cigarettát a sötét ajkak közé, kihúzta, ő is szippantott egyet, visszatette a másik szájába, és így szívták el fölváltva a cigarettát, miközben az arcuk összeért. Amikor végeztek, Kókuszfej nem volt hajlandó elnyomni a csikket a hamutartóban, inkább kihajította a hajóablakon, és érthetetlen szavak kíséretében a hullámzó vízre bízta a sorsát. Azt gondolta, a szavak talán megóvják kettőjüket, bár meg nem tudta volna mondani, hogyan, vagy hogy miféle szavak is ezek tulajdonképpen.

– Erről jut eszembe... – törte meg a csendet Lionel, majd elhallgatott. Minden ok nélkül az anyja jutott eszébe. Ebben az állapotban nem akarta a szájára venni szegény öreg Mater Familiast, különösen nem a sok hazudozás után.

– És mi jutott eszedbe a cigarettánkról? Szóval? Tessék, légy szíves, közöld. Nekem is tudnom kell.

– Semmi. – Lionel kinyújtóztatta hibátlan testét (leszámítva egy heget a lágyékánál).

– Ezt hol szerezted?

– Az egyik torzonborz rokonodnak köszönhetem.

– Fáj?

– Nem.

A heg a kis sivatagi háború diadalának állított emléket. Egy lándzsa csaknem megfosztotta Lionelt a férfiasságától, csaknem, de végül azért mégsem, ami Kókuszfej szerint igen kedvező jel. Ugyanis egy dervis, egy nagyon szent ember azt mondta neki régen, hogy ami csak majdnem pusztít el valamit, az valójában erőt ad, és meg lehet idézni, amikor üt a bosszú órája.

– A bosszút megvetem – jelentette ki Lionel.

– De miért, Lion, mikor olyan édes tud lenni?

Lionel a fejét rázta, és fölnyúlt a pizsamájáért (fejedelmi ajándék volt). Ezekben a napokban záporoztak rá az ajándékok. Kártyaadósságait Kókuszfej titkára rendezte, és ha szüksége volt valamire – vagy legalábbis fölmerült, hogy szüksége lehet rá –, akkor a dolog egyszerűen ott termett. Már nem is tiltakozott miatta, fenntartás nélkül fogadott el mindent. Az ócskaságokat elkótyavetyélheti később – mondjuk az olyan lehetetlen ékszereket, melyeket a ravatalon se venne föl senki. Nagyon szerette volna viszonzni az ajándékokat, mert Lionelt a legrosszabb indulattal sem lehetett élősdiinek nevezni. Két éjszakával ezelőtt próbálkozott is, de kétes eredménnyel.

– Hát én mindig csak kapok, és sohasem adok? – kérdezte. – Az én dolgaim közül semmi sem tetszik? Szívesen odaadnám. – Mire ezt a választ kapta:

– Akkor a hajkefédet kérem.

– *A hajkefém?* – Éppen ettől nem akaródzott megválnia, mert annak idején Isabeltől kapta ajándékba nagykorúsága alkalmából. Habozása könnyeket csalt a másik szemébe, kénytelen volt hát beadni a derekát.

– Jó, telen boldog szerény hajkefémmel, ha annyira akarsz. Csak előbb kifésülöm belőle...

– Dehogya, dehogya, így szeretném, ahogy van, nem kell belőle semmit se kifésülni – és Kókuszfej vadul lecsapott rá, csaknem úgy, mint egy vércse. Efféle furcsaságok előfordultak köztük, Lionel *mmmmmm*-nak hívta őket, mert annak a másik hajónak a furcsaságaira emlékeztette őket. De hát nem ártottak ezzel senkinek, akkor meg minek aggódni? Élvezzük az életet, amíg lehet. Lionel elnyúlt, és hagyta, hogy beborítsa az ajándékos. Egy viking a bizánci udvarban: elkényeztetik, körülrajongják, ő meg egyelőre nem unt rá.

Ez volt az igazi élet. Lionel az egyik széken ült, lábát a másikon nyugtatta, és készült szokásos beszélgetésükre, amely akár rövid lesz, akár hosszú, mindenképpen az igazi életet jelenti. Ha Kókuszfej belelendült, a beszélgetés lebilincselő volt. Merthogy egész nap a hajón cirkált, és nem maradtak rejtve előtte az emberek gyöngeségei. Mi több, cimboráival olyan pénzszerzési lehetőségekről tudott, amelyekről sosem jelenik meg tudósítás a pénzügyi rovatban, és kitanította az embert a meggazdagodás fortélyaira, föltéve, hogy a tanítvány mindezt fontosnak tartotta. S ami ennél is több, Kókuszfejnek élénk volt a fantáziája. Amikor valami botrányos és sikamlós esetről számolt be – például Lady Manning lebukásáról: épp Lady Manningot sikerült rajtakapni a másodgépész kabinjában! –, elképzelte, hogy a leleplezésben egy repülő hal játszott főszerepet, amikor beugrott a másodgépész hajóablakán, és meg is mutatta, miféle kifejezés fagyott a hal képére.

Bizony, ez volt az igazi élet, amelyet soha nem tapasztalt kietlen inasévei során: luxus, vidámság, kedvesség, eredetiség és finomság, amely nem zárta ki a brutális gyönyört sem. Ez idáig szegyenkezett brutális alkata miatt – előjárói elítélték a testiséget, vagy elutasították mint időfecsérlést, anyja pedig nem vett tudomást róla sem Lionelben, sem a testvéreiben: aki az ő gyereke, annak tisztán kell élnie.

Miről kellene beszélgetni ezen a kellemdús estén? Az útlevélbotrányról? Kókuszfej ugyanis két útlevéllel rendelkezett, nem csupán eggyel, mint a közönséges halandók, s ez a tény megerősítette a fokozódó gyanút, hogy a fiúval nincs minden rendben. Angliában Lionel nem bocsátkozott volna egy ilyen téma megvitatásába, azonban Gibraltár óta annyira bizalmassá vált a viszonyuk, s erkölcsileg annyira ellazultak, hogy Lionel csupán baráti kíváncsiságot érzett. A két útlevél adatai ellentmondtak egymásnak, úgyhogy képtelenség volt kikövetkeztetni belőlük a hímellér életkorát, születési helyét vagy akár a becsületes nevét.

– Emiatt még komolyan bajba juthatsz – figyelmeztette Lionel, de csak felelőtlen vihorászás volt a válasz. – Nem viccből mondom. Bár úgyse vagy különb, mint egy majom, attól meg senki se várja el, hogy tudja a nevét.

Amire ezt a megjegyzést kapta:

– Nahát, ez a Lion, ez semmit se nem tud. Egy majomnak kell ráébresztenie az oroszlant arra, hogy él.

Kókuszfej ellen nem volt könnyű találatot bevinni. A fiú Londonban végezte tanulmányait (ha nem túlzás ez a szó), a pénzügyekben való jártasság alapjait Amszterdamban szerezte meg, az egyik útlevelét Portugáliában állították ki, a másikat Dániában, s a származása félig bizonyára ázsiai, ha ugyan nincs benne egy csöpp néger vér is.

– Gyerünk, kivételesen halljam az igazat, és csakis az igazat – kezdte Lionel. – Erről jut eszembe, hogy végre elküldtem azt a levelet anyámnak. Imádja a híreket. Nem volt könnyű olyasmit kitalálni, ami érdeklí, de azért beleírtam valami zöldséget Arbuthnotékról, a végén még téged is bedobtalak tölteléknek.

– És milyen lett az a töltelék?

– Hát arról, hogy mit csinálunk, természetesen egy szót se szóltam. Annyira azért nem örültem meg. Csupán megemlésttem, hogy összefutottunk a londoni irodában, és a te segítségeddel szereztem kabint, persze egyágyasat. Porhintés az egész.

– Jaj, édes Lionel, fogalmad sincs róla, mi fán terem a porhintés, még azt se tudod, hol kell a port keresni. A sárdobálásról talán tudsz valamicskét, elismerem, de a porhintésről fogalmad sincs. Miért kellett engem egyáltalán szóba hozni?

– Valamiről írnom kellett.

– Azt is elárultad, hogy itt vagyok a hajón?

– Csak mellékesen jegyeztem meg – mondta Lionel ingerülten, mert már ő is látta, jobb lett volna hallgatnia erről. – Én írtam azt a rohadt levelet, nem te, és nekem kellett valamivel megtöltenem a papírt. Nyugi, mostanra már el is feledkezett rólad.

Kókuszfej meg volt győződve róla, hogy nem így áll a dolog. Ha ő előre látta ezt a találkozást, és álmában is azon ügködött, hogy létrejőjön, miért ne látta volna előre egy aggódó szülő? Mrs. Marchnak jó oka volt az aggodalomra, mert voltaképpen azon a másik hajón kezdődött az egész. A felületes gyerekkori ismeretség miatt figyeltek föl egymásra férfiként. Onnan ered mostani boldogságuk, bárhová vezessen is, mert gyerekként még szétzavarták őket. A szoknyák bosszúszomjas suhogása!... „Mit találhatnék ki, ami ezúttal távol tartja az anyjától? Szeretem, az eszem a helyén, és pénzem is van. Megpróbálom.” Az első lépés: megoldani, hogy kilépjen a hadseregből. A második: megszabadulni attól az Isabel nevezetű angol lánytól Indiában, akiről olyan keveset lehet tudni. Házasság, szüzesség vagy ágyasság jusson osztályrészül Isabelnek? Kókuszfejet semmilyen gátlás nem tartotta vissza Lionel ösztönéletének megváltoztatásától vagy apaszerepének veszélyeztetésétől, csak hogy kiélhesse saját ösztöneit. Egy valami számított: a boldogságuk, arról meg Kókuszfej úgy vélte: tudja, hol lakik mostanában. Sok múltott a következő néhány napon: szorgalmasan kell munkálkodnia, és a csillagok állásával is foglalkoznia kell. Állandóan a közelgő feladatokon járt az esze: összekapcsolta őket, meghátrált tőlük, s közben egy pillanatra sem feledkezett meg egy további problémáról, valamiről, amit nem értett a szeretett férjében. Félig behunyott szemmel, félig csukott füllel figyelt. Avval, hogy nem tolakodott túlságosan, és a ravaszsgot feláldozva inkább a látomásaira hagyatkozott, néha sikerült kinyitnia egy-egy ajtót. Lionel mindenesetre kimondta:

– Igaz, ami igaz, a Mater Familiasnak sose voltál a szíve csücske – s ezzel lassan felárult egy ajtó.

– De hát mit szeretett volna rajtam, öregem? Jaj, amikor az az angol matróz a kezében krétával kört rajzolt a hölgy lába köré, aki egy lépést sem tehetett, mi pedig mind tudtuk, hogy nem mozdulhat, és jaj, de kigúnyoltuk!

– Nem emlékszem... azaz halványan dereng valami. Ahogy így fölidézem, éppen olyannak tűnik az eset, ami nagyon is fölizgathatta. Tény, hogy a partraszállásunk után még emlegetett téged, és panaszkodott, hogy mindig megkavartad a sima ügyeket. Eredeti megfigyelés, de hát a Mater Familias nagyon is eredeti nő. Úgyhogy összedugtuk a fejünket, ahogy néha a gyerekek szokták...

– Szokták? Szokták.

– ...és Olive, aki amúgy is szeret parancsolgatni, kijelentette, hogy többé ne is szóljunk rólad egy szót sem, mert te mértéktelenül földidegesítetted, és amúgy is bőven volt oka aggódní. Ami pedig őt illeti... de ezt nem is akartam elmondani neked, olyan nagy titok.

– Az is marad. Esküszöm mindenre, ami szent, esküszöm. – Izzalmában kiejtett szavait nem lehetett érteni, valami ismeretlen nyelven beszélt. Mivel Lionel számára szinte minden nyelv ismeretlen volt, a váltás nagy hatást tett rá.

– Hát, ami őt illeti...

– De kicsodát, öregem?

– Hát anyám férjét, a papámat. Ő is a seregben szolgált, az őrnagyi rangig jutott, de valami elmondhatatlan dolog történt vele... beállt bennszülöttnek valahol Keleten, mire lefokozták, és kidobták a hadseregből... Elhagyta a feleségét, otthagya öt kisgyerekekkel egy fillér nélkül. Amikor veled összetalálkoztunk, anyám épp apámtól hozott el bennünket, és halványan még reménykedett, hogy a férjének megjön a jobbik esze, és visszatér. De nem. Még egy levelet se írt soha. De ne felejtse, ez hétpecsétes titok.

– Értem, értem – mondta Kókuszfej, bár úgy gondolta, nincs itt sok titkolnivaló, hiszen viselkedhet-e másképp egy középkorú férj? – De Lionel, hadd kérdezzek még egyet. Kiért hagyta el az őrnagy a Matert?

– Beállt bennszülöttnek.

– Fiúért vagy lányért?

– Fiúért?! Te jó ég! Vagyis azt akarom mondani, hogy egy lányért, természetesen. Valahol messze, Burma legmélyén.

– Azért még Burmában is élnek fiúk. Nekem legalábbis úgy mesélték. Apád azonban egy bennszülött lányért hagyott ott titeket. Rendben. De akkor nem lehetséges, hogy gyermeke is született?

– Ha született, hát akkor is félvér. Nyomasztó kilátások. Érted, mire gondolok: a családom, mármint az apámé, csaknem kétszáz évre visszamenőleg tudja igazolni a múltját, az anyámé meg a rózsák háborújáig megy vissza. Szóval elég rémes helyzet, Kókuskám.

A félvér elmosolyodott a harcos baklövésén. Akkor becsülte a legtöbbre, amikor a leggyanútlanabbnak látta. És az egész beszélgetés, amely önmagában véve igencsak jelentéktelen volt, a közelgő diadalt érezte vele, s ehhez az érzéshez még nem volt szerencséje. Úgy látta, Lionel számára világos, hogy belekerült a hálóba, vagy majdnem belekerült, és hogy nem bánja. További keresztkérdések kellenek! Azonnal! Még jobban össze kell zavarni!

– Apád meghalt? – kérdezte hirtelen.

– Soha nem jöhettem volna Keletre, ha még élne. Errefelé mindenki fintorog a nevének hallatán. Az az igazság, hogy kénytelen voltam megváltoztatni a nevemet, pontosabban eldobtam a felét. Corrie March őrnagy volt a teljes neve, és mi büszkék voltunk a „Corrie”-ra, meg is volt rá minden okunk. Mondd csak ki az Előkelő Nyolcak előtt, hogy „Corrie March”, és figyeld meg a hatást.

– Akkor neked is két útlevele van szükséged, nem? Az egyik „Corrie”-val, a másik nélküle. Elintézem, ne félj. Bombayban jó lesz?

– Hogy én is úgy csaljak, mint te? Abból nem kérek, köszönöm szépen. Engem Lionel Marchnak hívnak és passz. – Töltött még a pezsgőből.

– Hasonlítasz rá?

– Remélem, hogy nem. Remélem, nem vagyok annyira kegyetlen, lelkiismeretlen, önző, léha és hazug, mint ő volt.

– Nem ilyen lényegtelen dolgokra gondoltam, hanem hogy ránézésre hasonlítasz-e rá.

– Eléggé furcsa, hogy mit tartasz fontosnak.

– A teste olyan volt, mint a tiéd?

– Honnan tudjam? – Lionel hirtelen szemérmessé vált. – Még kisgyerek voltam, és a Mater minden fényképet összetépett, ami csak a keze ügyébe akadt. Apám száz százalékgig árja volt, az biztos, és nagy természetű – de én is az leszek mindjárt, ha ilyen tempóban folytatom a vedelést. Nem beszélhetnénk már másról? Itt van például a két útleveled.

– Az a fajta volt, akiben ha a megnyugvást kerested, feltűzelt, és ha a tüzet, akkor megnyugtattott?

– Egy kukkot se értek abból, amit beszélsz. Arra célzol, hogy én is efféle volnék?

– Arra.

– Sejtelmem sincs – mondta Lionel, majd elbizonytalanodott. – Hacsak... á, nem, most is csak hülyéskedsz, ahogy szoktál. Egyébként is a kellesnél hosszabban tárgyaltuk szegény felmenőmet. Én csak azért említettem meg, hogy lásd, mit kellett eltűrnie a Mater Familiasnak – emiatt nagyon megbocsátónak kell lenni vele, és te se magyarázd félre, ha kissé méltánytalan veled. Valószínűleg megkedvelne, ha alkalom adódna rá. Akkoriban valami más dűlta föl... Úgy látszik, minden családi rejtegetnivalót előhozok, de tudom, hogy nem adod tovább, és jólesik egyszer az életben beszélni ezekről valakivel. Még soha életemben nem tudtam senkivel úgy beszélgetni, mint veled. Soha. És szerintem már nem is fogok. Emlékszel még a Kicsire?

– Ó, az édes Kicsike!

– Hát két héttel azután, hogy partra szálltunk, és még fent laktunk a nagyapámnál, mert házat kerestünk magunknak, a szerencsétlen gyerek meghalt.

– És miben? – kiáltott föl Kókuszfej. Fölizgatta a hír. Fölhúzta a térdét, és azon nyugtatta az állát. Meztelen, csillogó bőrrel és különös fejformájával egy síremlék mellett kuksoló szoborra emlékeztetett.

– Influenza. Egyértelmű eset. Az egész egyházközségen végigsöpört, és ő is elkapta. De a legrosszabb az volt, hogy a Mater nem látta be, mi történt. Ragaszkodott hozzá, hogy napszúrást kapott, amikor fedetlen fővel szaladgált a hajón, mert ő, az anyja nem vigyázott rá megfelelően itt, a Vörös-tengeren.

– Szegény Kicsike! Tehát anyád szerint én öltem meg.

– Hát erre meg hogy jöttél rá, Kókuszfej?! Pontosan így forgatta ki az egészet az anyám. Hű, milyen kellemetlen volt. Olive vitatkozott vele, a nagypapa imádkozott... én meg csak lábatlankodtam körülöttük, ahogy szoktam.

– De hát anyád... csak azt látta, hogy ott szaladok a napon az ördögfejemmel, és minden gyerekeknek csak *mmmmmm*-ezek, ti meg folyton jöttök utánam, míg végül a legkisebb meghal, miközben ő... ő csak beszélget avval a tiszttel – jóképű tiszt, jaj, milyen is lehet annak a karjában feküdni, ahogy majd én fekszem a tiédben, hát meg is feledkezik a napról, és a Kicsi napszúrást kap. Értem.

– Érted ám! Félreérted – ezek a viták újra meg újra fellángoltak, s bár nyomban a szemétdombra kellett volna kerülniük, mégsem kerültek oda. Kókuszfej nyilván rosszul ítélte meg az anyját, aki maga volt a megtestesült tisztaság, és Armstrong kapitányt is, aki nagyra becsült családi tanácsadójukká vált. Jól látta viszont a Kicsi halá-

lát: anyja ki is jelentette, hogy az a mihaszna, neveletlen csirkefogó ölte meg, ráadásul szántsándékkal. Az utóbbi években Mrs. March nem emlegette az esetet, talán elfelejtette. Lionel most a korábbinál is jobban nyugtalanította, hogy a nemrég postázott levélben említést tett Kókuszfejről.

– Szerinted is én öltem meg?

– Szerintem? Hogy képzeled? Tudom, mi a különbség az influenza meg a napszúrás között, és az utóbbi nem lappang három hétig.

– És van, aki szerint én öltem meg valamilyen célből?

Lionel olyan szempárba nézett, amely átnézett rajta, át a kabin falán, és a tengerre meredt. Pár nappal ezelőtt Lionel még gúnyolódott volna ezen a kérdésen, ma este azonban tiszteletet tanúsított. Mert a gyöngédsége, mely az imént elpárolgott, újból föltámadt.

– Nyugtalanít valami? – kérdezte. – Miért nem mondd el?

– Szeretted azt az édes Kicsikét?

– Nem. Megszoktam, hogy mindig körülöttünk nyüzög, de túl apró volt még ahhoz, hogy érdekeljen. Éveken át eszembe se jutott. Megnyugodhatsz.

– Akkor nincs harag?

– Miért volna?

– Lionel, megengeded, hogy még egyet kérdezzek?

– Persze.

– A vérről van szó. De ez az utolsó kérdésem. Ontottál már vért?

– Nem – illetve bocsánat, igent kellett volna mondanom. Kiment a fejből az én kis háborúm. Néha egy időre teljesen kiesik. Rémes felfordulás egy ilyen csata, nem is hinnéd, és az enyém alatt kisebb homokvihar is kerekedett, amitől még áttekinthetlenebbé vált a felfordulás. Igen, ontottam vért rendszeren, a hivatalos jelentés legalábbis ezt állítja. A csatateren nem tudtam róla. – Hirtelen elhallgatott. A sivatag élénken és váratlanul jelent meg előtte, kívülről nézte, mint egy finom dombormű rajzolatát. A központi alak, egy groteszk figura éppen őrjöngeni kezdett, s a mellette haladók bennszülöttek, aki mondani is próbált valamit, sikerült megsebesítenie.

– Remélem, én sohasem ontok vért – mondta Kókuszfej. – Másokat nem hibáztatok érte, de én a magam részéről soha.

– Szerintem nem is fogsz. Téged az isten nem katonának teremtett. Mindegy, így is beléd estem.

Lionel nem gondolta magáról, hogy ez fog kicsúszni a száján, ám Kókuszfejnek épp ebben a váratlanságban telt öröme. Elfordította az arcát, mely szinte eltorzult a boldogságtól, és az a furcsa, lilás árnyalat vonta be, amely a heves érzelmet jelezte. Már hosszú ideje többé-kevésbé a megfelelő kerékvágásban haladt minden. Az akadozó beismerés minden mondatával közelebb jutott szerelmeséhez. És most ez a nyílt szerelmi vallomás – erre nem is számított. „Mire megvirrad, a rabszolgám leszel – gondolta –, és úgy fogsz táncolni, ahogy én füttyülök.” De még most sem kezdett ujjongani, mert tapasztalatból tudta, hogy bár mindig megkapta, amit akart, ritkán tartotta meg magának; és azt is, hogy ha túlságosan gyönyörködünk az ékszerben, könnyen elhomályosodhat a fénye. Szenvtelen maradt, összekuporodott, mint egy szobor, álla a térdén, keze a bokája köré fonva, így várta azokat a szavakat, melyekre biztonsággal válaszolhat.

– Eleinte csak kis marháskodásnak látszott az egész – folytatta Lionel. – Be merem vallani, hogy Gibraltár után szörnyen szégyelltem magam, amikor fölbredtem. Azóta

megváltozott a helyzet, és most már minden rólunk szól. Egy dolgot azért meg kell mondanom neked, mert csináltam egy buta hibát. Semmiképpen sem kellett volna írnom rólad a Maternak abban a levélben. Nem jön ki abból semmi jó, ha szimatot fog egy olyan ügyben, amit úgylát képtelen felfogni – ezzel persze nem azt mondom, hogy rosszat teszünk. Azt egy árva szóval se mondom.

– Vagyis szeretnéd visszakapni a leveledet?

– De hát már elküldtem! Hiába is szeretném.

– Elküldted? – Kókuszfej megint a régi volt, felszabadultan nevetett, hegyes foga ragyogott. – Mi az, hogy „elküldted”? Nem jelent az semmit, még egy piros angol postaláda esetében sem. Onnan is vissza lehet szerezni a legtöbb dolgot, ráadásul most hajón vagyunk. No nem! Majd holnap reggel odalép hozzád a titkárom: „Bocsánatot kérek a zavarásért, százados úr, de azt hiszem, elvesztette ezt a feladásra váró levelet a fedélzeten.” Megköszönöd a titkáromnak, átveszed a levelet, és írsz a Maternak egy jobbat. Bánt még valami?

– Azt hiszem, nem. Kivéve...

– Kivéve?

– Kivéve, hogy... nem is tudom. Jobban szeretlek, hogysen ki tudnám mondani.

– És ez olyan nagy baj?

Ó, nyugodt, közös éjszaka, az egyiknek diadalmas, s mindkettőnek békességet ígérő! Ó, csönd – leszámítva a hajó enyhe duruzsolását! Lionel fölsóhajtott; nem is értette, mitől ilyen boldog.

– Kell valaki, aki vigyáz rád – szólalt meg gyöngéden. Mondta már ezt nőnek is? Ész jött rá felelet? Nem háborgatta efféle emlék, s most azt se vette észre, hogy épp szerelembe esik. – Bárcsak veled maradhatnék, de ez természetesen ki van zárva. Ha csak egy kicsit másképp alakultak volna a dolgok... á, gyerünk, aludjunk.

– Aluszol és felszerkensz.

Végre eljött a pillanat, a virág kinyitotta szirmait, hogy befogadja, a jellel jelölt csillag zenitjére jutott, az imádott férfi rá támaszkodott, hogy leolthassa az ajtó fölött a villanyt. Kókuszfej behunyta a szemét, s már elképzelte a mennyei sötétséget. Győzni fog! Minden a tervei szerint történt, s mire megvirrad, és újra indul a hétköznapi élet, már győztesként kezdheti a napot.

– Az istenit! – reccsent az ostoba, csúnya szó. – Az isten verje meg! – morgolódt Lionel. Ahogy a kapcsoló felé nyúlt, meglátta mellette a zárát, és észrevette, hogy elfelejtette bereteszelni. A következmények szerfölött kínosak lehettek volna. – Hű, de figyelmetlen voltam! – jegyezte meg. Hirtelen kiment az álom a szeméből. Körülnézett a kabinban, ahogy a táborkok tekint szét a csatamezőn, melyet önnön butasága miatt csaknem elveszített. Az összekuporodott alak már csak tereptárgy volt, s nem a vágy tárgya. – Kókusz, nagyon szégyellem magam – folytatta Lionel. – Pedig kettőnk közül te szoktál kockáztatni, nem én. És most mégis. Bocsánatot kérek.

A másik fölemelkedett a félhomályból, ahová, azt remélte, társa is mindjárt mellé bújjik, és megpróbálta követni az értelmetlen szavakat. Valami kizökcent, de micsoda? A bocsánatkérés utálatosan hangzott. Kókuszfej mindig is megvetette az angolokat ezért a „Jaj, én tehetek róla”-trükkért, és ha üzleti megbeszélései során valakitől meghallotta, hát megpróbálta még inkább becsapni a kuncsaftot. Egy hős ajkán mindenestre hitványságként hatott a mondat. Amikor Kókuszfej fölfogta, mi is a baj tulajdonképpen, s mire vonatkozott az üresen kongó „Az istenit!”, újból behunyta a szemét, és csak annyit mondott:

– Hát akkor zárd be.

– Már bezártam.

– Akkor pedig oltsd le a villanyt.

– Máris. Csak egy ilyen baklövés úgy elbizonytalanítja az embert. Hadbírótság elé is kerülhettem volna miatta.

– Komolyan, öregem? – kérdezett vissza Kókuszfej szomorúan. Elszomorodott, mert a pillanat, amely felé tartottak, talán elillan, s mert talán közeledésük esélyei is elenyésznek. Mit mondhatott volna, amivel nem rontja tovább a helyzetet? – Senki se hibáztat téged az ajtó miatt, édes oroszlánom. Vagyis hát ketten együtt vagyunk hibásak. Én végig tudtam, hogy nincs bezárva.

Azt remélte, ezzel megvigasztalja szerelmesét, és visszacsalogatja az éjszaka nyitányához, de alig mondhatott volna szerencsétlenebbet.

– Szóval tudtad? És miért nem szóltál?!

– Nem volt rá idő.

– Arra nem jutott időd, hogy szólj, zárjam be az ajtót?

– Hát arra nem. Nem szóltam, mert nem volt rá alkalmas pillanat.

– Nem volt? De hát már ezer éve idebent vagyok!

– Mégis mikor lehetett volna ez alatt az egy óra alatt? Amikor beléptél? Akkor? De hát akkor ölelsz meg, és akkor pezdül fel a vérem. Akkor kellett volna szólnom? Vagy amikor a karodban fekszem, te meg az enyémben, amikor megéget a közös cigaretta, amikor egy pohárból iszunk? Amikor mosolyogsz? Akkor szóljak közbe? Jelentsem, hogy „March százados úr, tisztelettel, elfelejtette bezárni az ajtót”? Vagy amikor arról a másik hajóról beszélgetünk, meg szegény, édes Kicsikéről, akit én bizony sose öltem meg, nem is akartam, még csak nem is álmodtam róla – hát miről beszélgetnénk, ha nem ezekről a régmúlt dolgokról? Nem, Lionel, nem és nem. Éjszakai oroszlánom, bújj vissza mellém, mielőtt kihűl a szívünk. Itt a helyünk, egyelőre nem is mehetünk máshová, és csak annyit tehetünk, hogy vigyázunk egymásra. Akár zárva az ajtó, akár nem. Az semmiség. Nem számít.

– Nagyon is számítana, ha benyitna a pincér – vetette közbe Lionel mogorván.

– Mi baj lenne abból?

– Rögtön hanyatt esne, hogy finoman fejezzem ki magam.

– Ugyan mért esne hanyatt? Az effélék sokkal vadabb látványokhoz vannak szokva. Rögtön tudná, hogy most több borraalót kap, és örülne neki. „Elnézést, uraim...”, azazal már itt sincs, a titkáromtól pedig másnap megkapja a borraalót.

– Kókuszfej, az ég szerelmére, amiket te néha mondasz... – Lionel taszította a cinizmus. Már észrevette, hogy ezt egy-egy magasztos témában megvívott csata után lehetett érezni. Utóhatás. – Képtelen vagy felfogni, mekkora a kockázat. És ha még a hadseregéből is kirúgnának emiatt...

– Akkor?

– Hát akkor vajon mihez fognék?

– Eljöhethnél a helyettesemnek Bászrába.

– Nem valami fényes kilátás. – Lionel nem volt biztos benne, hogy most kinevetik vagy sem, márpedig attól mindig összezavarodott. A nyitva felejtett ajtó jelentősége tovább nőtt. Megint bocsánatot kért „a felelősség rám háruló részéért”, és hozzátette: – Remélem, annak a senkiházi párszinak egy szót se szóltál kettőnkéről.

– Dehogyan! Nem, nem, nem. Nem és nem. Megnyugodtál?

– És a goai hajópincérnek?

– Annak sem. Csak borraalót adtam. Azt mindenkinek. Hát mi másra való a pénz?

– Legközelebb nekem fogsz borraivalót adni.

– Már adtam is.

– Nem szép, hogy ezt mondd.

– Mert nem vagyok szép. Nem vagyok olyan, mint te – és Kókuszfej sírva fakadt. Lionel tudta, hogy mindketten nagyon feszült idegállapotban vannak, de ez a célzás a kitartottságára különösen fáj neki. Éppen ő, akinek a büszkesége, egyúttal kötelessége is a függetlenség és a parancsok osztogatása! Csak nem tartják prostituáltként?

– Mi ütött beléd? – kérdezte a lehető legkedvesebb hangon. – Ne vedd úgy a szívedre, Kókuskám, nincs rá semmi okod.

A zokogás nem csillapodott. Kókuszfej azért sírt, mert elszámította magát. Nem a bánat, inkább a harag dúlta föl. A zár nyitva maradt, a kicsi kígyót nem sikerült visszaterelni az üregébe – hiába látott hát előre minden egyebet, épp csak a kapunál állomásozó ellenséget nem sikerült észrevennie. Zár és elzárkózás – soha nem teljesül már be a testi szerelem. Ahogy zaklatott állapotban többször is előfordult vele, tisztán látta a közeli jövőt, és azt is kitalálta, mit fog most mondani Lionel.

– Azt hiszem, kimegyek a fedélzetre, és elszívok egy cigarettát.

– Menj csak.

– Kicsit megfájdult a fejem ettől az ostoba félreértéstől, ráadásul be is csíptem. Kell egy kis friss levegő. Utána visszajövök.

– Amikor visszajössz, már nem leszel ugyanaz. Lehet, hogy már én se leszek én.

Újabb könnyek. Szípagás.

– Mindketten hibásak vagyunk – mondta Lionel türelmesen, és kezébe vette a cigarettatárcát. – Nem mentem föl magam. Figyelmetlen voltam. De azt sose fogom megérteni, miért nem szóltál rögtön – ha rojtosra beszéled a nyelved, akkor se. Magyaráztam elégszer, milyen veszélyes ez a játszma, és komolyan mondom, jobb lett volna, ha bele se kezdünk. Mindegy, majd megbeszéljük, amikor lecsillapodsz kicsit.

Ekkor eszébe jutott, hogy a cigarettatárcát is a patrónusától kapta ajándékba, úgy-hogy inkább kedves, régi pipáját választotta helyette. A csere nem maradt észrevétlen, és újabb kitörést eredményezett. Mint oly sok melegvérű férfi, Lionel is megértő volt, ha egy-két könnycseppet látott, de felbőszítette, ha a patak nem apadt ki. Itt ez a pasas, bóg, és meg se próbálja abbahagyni. Bóg, mintha joga volna hozzá. Lionel a tőle telhető legszívélyesebb hangon megismételte, hogy „Mindjárt visszajövök”, és fölment a fedélzetre átgondolni az egész helyzetet. Mert sok részlet egyáltalán nem tetszett neki.

Mihelyt magára maradt, Kókuszfej abbahagyta a sírást. A könnyeket csábításnak szánta, de kudarcot vallott vele, most hát másutt kell vigaszt találnia bánatára, elhagyatottságára. Arra vágyott, hogy fölmasszon Lionel ágyára, kényelmesen befészkelje magát, és arról álmodozzon, hogy Lionel majd mellé telepszik. De nem volt hozzá bátorsága. Bármit megpróbálhat, csak ezt nem. Ez egyszerűen tilos volt, jóllehet nem mondta ki soha senki. Ez volt a szent rejtekhely, ahonnan az erő szétáradt, amint azt megtanulhatta az út első felében. Ez volt a nagyvad barlangja, s a vad bármikor bosszút állhat. Így aztán Kókuszfej lent maradt a saját ágyán, a biztonságos fészekben, ahová bizonyára sohasem tér vissza a szerelmese. Okosabbnak tűnt dolgozni és pénzt keresni, s egy darabig így is tett. Még okosabbnak látszott aludni – félrerakta hát a könyvelését, és feküdt mozdulatlanul. A szemét behunyta. Az orrcimpája egyszer-egyszer megremegett, mintha olyasmit érzékelne, amiről a többi testrésze nem vesz tudomást. A sál betakarta. Mert sok babonájának egyike szerint veszélyes, ha az ember meztelesen fekszik egymagában. Olyankor eljő a féltékeny, irigy boszorka a görbe késével, és... Vágy fölemeli az embert, amikor a levegőnél is könnyebbnek érzi magát.

A fedélzeten magában pipázgató Lionel lassan visszanyerte lelki egyensúlyát, és úgy érezte, megint kezében tartja az irányítást. Nem mintha ő vagy a pipája egyedül tartózkodott volna a fedélzeten – mindenütt utasok heverték, akik fölhozatták az ágyneműjüket, és a csillagos égbolt alatt aludtak. Lépten-nyomon hason fekvő emberekbe lehetett botlani, és Lionelnek óvatosan kellett kerülgetnie őket, hogy a korláthoz jusson. Megfeledkezett róla, hogy ez a népvándorlás minden éjszaka bekövetkezik, amikor a hajó eléri a Vörös-tengert – ő másutt és másképp töltötte az éjszakáit. Emitt egy becsületes képű hadnagy feküdt, ott Arbuthnot ezredes, a hátsó felét mutatva. Mrs. Arbuthnot az urától elválasztva, a hölgyek között aludt. Kora reggel a goai hajópincérek fölébresztették a sahibokat, és visszacipelték az ágyneműt a kabinokba. Régi szertartás volt ez, csak épp a La Manche-csatornán, a Vizcayai-öbölben és a Földközi-tengeren nem gyakorolták – de korábbi útjain Lionel is részt vett benne.

Mennyire tiszteltreméltónak, becsületesnek, megbízhatónak tűntek a fajtájabeliek! Lionel is közülük származott, közöttük dolgozott, az ő kasztjukba akart benősülni. Ha kivonulna a társaságukból, senki és semmi válna belőle. A tágas tenger és a pislákoló világítótorony is segített, hogy összeszedje magát, de igazából a vele egyívásúak nyugodt álma józanította ki. Lionel szerette a hivatását, és a kis háborúnak köszönhetően zökkenőmentesen haladt előre a ranglétrán; micsoda örülség volna ezt veszélyeztetni – márpedig kockára tette, amióta azt a sok pezsgőt itta Gibraltárnál.

Nem mintha valaha is a szentek életét élte volna. Korántsem. Olykor részt vett egy bordély fölfedezésében, nehogy finomabbnak tűnjék tisztársainál. De sokkal kevesebbet gyötörték a nemiség kérdései, mint a többieket. Nem jutott rá ideje, elfoglalta a sok katonai kötelesség, otthon meg az elsőszülöttséggel járó teendők. Egyébként az orvos is azt mondta, hogy a néha-néha előforduló pollúció miatt fölösleges aggódni. Mindenesetre jobb, ha nem hanyatt fekvé alszik. Ezt az egyszerű elvet követte kamaszkora óta, sőt az utóbbi néhány hónapban még fejlődött is. Amióta megtudta, hogy Indiába helyezték, ahol Isabellel is találkozni fog, még szigorúbban fegyelmezte magát, és gondolatban is önmegtartóztató maradt. Ez volt a legkevesebb, amit megtehetett a lányért, akit oltárhoz óhajtott vezetni. A nemi élet teljességgel a háttérbe szorult – hogy aztán vad bikaként csörtessen elő. Kókuszfej, ez a pokolfajzat – micsoda bajt kavart! Annyi mindent fölébresztett benne, ami nyugodtan szunnyadhatott volna tovább.

Isabel kedvéért, no meg a katonai előmenetel érdekében is haladéktalanul véget kell vetni ennek a buta kapcsolatnak. El se tudta képzelni, hogyan keveredhetett bele, vagy hogy mitől süllyedt benne ilyen mélyre. Úgyis véget ért volna Bombayban, hát inkább érjen véget most rögtön – Kókuszfej csak sírja ki nyugodtan mind a két szemét, ha úgy véli jónak. No, eddig rendben is volna a dolog. De Isabel és a hadsereg mögött ott állt egy harmadik hatalom, amelyre nem volt képes hideg fejjel gondolni: az anyja; elvakultan a saját maga szötte hatalmas háló közepén – csupa összekuszálódott, egymásba gabalyodott szál. Nem lehetett vitatkozni vele vagy róla – semmit sem értett, de mindent az ellenőrzése alá vont. Túl sokat szenvedett és túlságosan fennkölt volt ahhoz, hogy ugyanúgy ítéljék meg, mint a többi embert; a testiséget távol tartotta magától, és másnak sem volt képes megbocsátani érte. Az este folyamán, amikor Kókuszfej szóba hozta őt, Lionel megpróbálta elképzelni anyját az apja társaságában, amint élvezi azokat az örömeket, melyeket maga egyre kellemesebbnek talált, de elborzadt a szentségtörő kísérlettől. A nagy, pusztá országból, melyet anyja lakott, egy hang szólt meg, s ez Lionelt és a többi gyermekét is elítélte bűneik miatt – de elsősorban Lio-

nelt. Nem lehetett egyezkedni vele, hiszen csak egy hang volt. A jóisten nem adott neki fület, és elnézni sem volt képes, csupán nézni: Lionel vetkőzésének látványába nyomban belehalt volna. Éppen ő, az elsőszülöttje, akit arra szántak, hogy lemossa a gyalázatot a March névről! Életben maradt öccse hasznavehetetlen könyvmoly volt, a másik két gyerek meg lánynak született.

Lionel a tengerbe köpött, és azt ígérte anyjának: „soha többé”. Szava ugyanúgy szólt az éjszakában, mint a többi varázsige. Hangosan mondta ki, és Arbuthnot ezredes, aki sose aludt mélyen, fölébredt, és bekapcsolta a lámpáját.

– Halló, ki az? Mi folyik itt?

– March vagyok, ezredes úr, Lionel March. Sajnálom, hogy fölriasztottam.

– Dehogy, Lionel, dehogy. Semmi baj, nem is aludtam. Egek ura, milyen pompás pizsamát visel a fiatalember! És miért portyázik itt, mint egy magányos farkas? Hm?

– Túl fülledt a kabinom, ezredes úr. Nem kell rosszra gondolni.

– És mit csinál a bokszos lakótárs?

– A bokszos lakótárs éjszakai álmát alussza.

– Erről jut eszembe, hogy is hívják?

– Úgy emlékszem, Moraes a neve.

– Ez az. Hát a tisztelt Mr. Moraes most bajban van.

– Igazán? És miért, ezredes úr?

– Mert itt van a hajón. Lady Manning éppen most hallotta az esetet. Kiderült, hogy a fickó még Londonban alaposan megvesztegetett valakit, hogy jegyet szerezzen tőle, pedig a hajó már megtelt. És az egyszerűség kedvéért a maga kabinjába tették. Ami engem illet, füttyölök rá, ki kit veszteget meg. Nem izgat. De ha a hajótársaság azt hiszi, hogy így bánhat egy brit tiszttel, akkor nagyon téved. Óriási botrányt csapok Bombayban.

– Nem okozott különösebb kényelmetlenséget – szólalt meg rövid hallgatás után Lionel.

– Ajánlom is. Elvégre arról van szó, hogy a tekintélyünk csorbát szenvedhet Keleten. Magának mindenesetre súlyos balszerencséje van, mondhatom. Miért nem jön föl aludni a fedélzetre, mint a többiek a társaságból?

– Jó ötlet. Majd följövök.

– Sikerült elkerítenünk a fedélzetnek ezt a részét, és az Úr legyen irgalmas minden fekete színűhöz, ha erre téved, még ha egy kis bogár is az. No, jó éjszakát.

– Jó éjt, ezredes úr – köszönt Lionel. Aztán valami elpattant benne, és a saját kiáltását hallotta: – A fenébe is, hagyják békén azt a srácot.

– Ttt... tessék? Mi az? Nem értettem – mondta zavartan az ezredes.

– Semmi, ezredes úr. Elnézést – és visszatért a kabinjába.

A fenébe is, most majdnem elárulta magát, pedig minden sínen volt már. Mintha az ördög ólálkodott volna a hajón. Az út elején arra csábította, hogy minden ok nélkül a tengerbe vesse magát, de ez a mostani dolog komolyabbnak látszott. „Amikor visszajössz, már nem leszel ugyanaz” – ezt mondta Kókuszfej. Igaza volt?

Az alsó ágy viszont üresen állt, hát ez is valami. A fiú biztosan kiment a vécére, s ez alatt Lionel gyorsan kibújt nőies pizsamájából, és arra készült, hogy az éjszakát a helyén töltsse – ha jól kialussza magát a fönti ágyon, a nyugalma is helyreáll majd. Karjával már a korlátra támaszkodott, a lábával már lendületet vett, hogy felszökkenjen, amikor észrevette, mi történt.

– Szervusz, Kókuszfej, a változatosság kedvéért fölmásztál az ágyamba? – kérdezte pattogós tiszt hangon, mert veszedelmes lett volna megdühödni. – Maradj csak, ha

akarsz, én most úgy gondoltam, hogy kinn alszom a fedélzeten. – Kókuszfej nem szólt, Lionel azonban annyira elégedett volt a saját mondókájával, hogy folytatta. – Egyéb-ként nem fogom már használni a kabint, illetve csak akkor, ha elkerülhetetlen. Könnyen meg tudom oldani, úgyszólván csak három nap van hátra Bombayig. A partraszállás után pedig nem találkozunk többé. Korábban is mondtam már, hogy hiba volt az egész-be belekezdeni. Bárcsak... – Elhallgatott. Csak ne lett volna olyan nehéz kedvesnek maradni! De az ezredessel folytatott beszélgetés és a Mater Familiasszal történt összeborulás után már nem visszakozhatott. A fajtájával kell tartania, különben elpusztul. Hozzáfűzte: – Sajnálom, hogy ezt kell mondanom.

– Csókolj meg.

Halk beszéd az ércesen szóló, közönséges szavak nyomában. Lionel nem tudott mit válaszolni. Kókuszfej arca közel volt az övéhez, teste csábítóan ívelt a sötétben.

– Csókolj meg.

– Nem.

– Nem? Neeem? Akkor megcsókollak én. – Szájával az izmos alkarra hajolt, és megharapta.

Lionel felordított a fájdalomtól.

– Te rohadék, várj csak, mindjárt... – vér szivárgott az aranyszőke szőrzeten. – No várj csak... – és a lágyéksebe újból szétnyílt. A kabin eltűnt, Lionel visszakerült a sivatagba, ahol a bennszülöttekkel csatázott. Az egyik térdre hullva kegyelemért könyörgött, de hiába.

Az édes bosszú következett, édesebb mindkettőjüknek, mint valaha, azután, amikor az eksztázis elkeseredett küzdelembe fordult, Lionel megszorította a másik torkát. Egyikük se tudta, mikor jött el a vég, és amikor Lionel látta, hogy már itt van, nem érzett szomorúságot vagy bűntudatot. Hosszú ideje lefelé vezető út állomása volt, aminek semmi köze a halálhoz. Megint betakarta teste melegével, gyöngéden megcsókolta a szemhéját, és szétterítette rajta az élénktarka sálat. Utána kirohant abból az ostoba kabinból a fedélzetre, és meztelenül, testén a szerelem nedves csöppjeivel beugrott a tengerbe.

Undorító botrány kerekedett. Az Előkelő Nyolcak mindent megpróbáltak, mégis hamarosan elterjedt az egész hajón, hogy egy brit tiszt öngyilkosságot követett el, miután megölt egy félvért. Néhány utast elborzasztott az eset, mások a részletek után szimatoltak. Moraes titkárát rávették, hogy pletykáljon és célzásokat ejtsen el az érintettek hajlamairól; a hajópincérről kiderült, hogy gyanúsán nagy borraalót kapott; a biztonsági tisztet panaszosok keresték föl, akiket sikerült lecsillapítania; az élelmezési tiszt kezdettől fogva gyanakodott; míg az orvos, aki megvizsgálta a testet, közölte, hogy a fojtogatás csak az egyik sérülés a sok közül, és March valójában emberbőrbe bújt szörnyeteg volt, és hálát adhatunk, hogy megszabadultunk tőle. A kabint lepecsételték a későbbi vizsgálat céljaira, s a helyiség, ahol a fiúk szerették egymást, és ahol szerelmi zálogokat váltottak, nélkülük utazott tovább Bombayba. Mert Lionel is csak fiúnak számított.

Holtteste sohasem került elő – a vér gyorsan odavonzotta a cápákat. Áldozatának testét is a lehető leggyorsabban adták át a mélységnek. A temetésen kisebb zavar támadt: a bennszülött személyzet élénk érdeklődést tanúsított az esemény iránt – senki sem értette, miért –, és amikor a hullát alábocsátották, fogadásokat kötöttek, hogy merre fog sodródni. Északnak tartott – az uralkodó áramlással ellentétes irányba –, amit taps és néhány mosoly nyugtázott.

Végül Mrs. Marchot is értesíteni kellett. Arbuthnot ezredest és Lady Manningot delegálták, hogy végrehajtsák a hálátlan feladatot. Az ezredes biztosította Mrs. Marchot, hogy bármi szóbeszédet hallott is, a fia balesetben hunyt el; hogy a fedélzeten folytatott baráti beszélgetésük közben megbotlott a sötétben, és átzuhant a korláton. Lady Manning meleg szeretettel beszélt a jóképű, kifogástalan modorú Lionelről, és hogy milyen türelmesen bridzselt „velünk, régimódi vénségekkel”. Mrs. March megköszönte szépen, hogy írtak, de egy árva megjegyzést sem tett. Magától Lioneltől is kapott levelet – azt, amelyiket vissza kellett volna szerezni a postán –, és soha többé nem ejtette ki a fia nevét.

Tandori Dezső

UTOLSÓ SZAKADT INDIGÓ

Utolsó szakadt indigómmal
írom neked e levelet:
Eveveveveve, lóbjaj.

(Fentebb ez nem nevet jelent.)
A jelenet: a másolathoz
kellett e szakadt, odalent,

az írás felszíne alatt.
Elkotrom: fekete havat,
lábam avarkarcát kiedzem.

Kétszer-ficamodott bokám
nem kímélem egy percet sem.

A következőket akartam
írni, s nem „neked”: senkinek.
Valaha utazám,

ez elmúlt. Nem kényelmi szempont.
Kilépni a házból? Minden úntat,
Pest-Buda, négyzetcentire.

Én magam én magam. Mire
voltam hát, mire volt hát.
Elfogy a sok év indigója,

egykor még hivatalból lopták,
levelezésem borítékját,
dossziéját leadandóknak,